

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๒๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๕๑

เรื่อง การยุติการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข และขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง กรม ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี) ด่วนที่สุด ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๑

ด้วยรองนายกรัฐมนตรี (นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี) ได้เสนอเรื่อง การยุติการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข และขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา รวม ๓ ข้อ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๑ ลงมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี) เสนอทั้ง ๓ ข้อ

จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี) โทรภายใน ๔๐๓๖

ที่

วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การยุติการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข และขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. ประเด็น

พิจารณายุติการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข เนื่องจากไม่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนบริหารราชการแผ่นดินตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๑ และขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

๒. เรื่องเดิม

๒.๑ คณะรัฐมนตรีชุดที่ผ่านมาเมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข และเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการระดับชาติขึ้น เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ดังกล่าว และนายกรัฐมนตรี (พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์) ได้ลงนามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประชาชนอยู่ดีมีสุข โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีผู้แทนจากหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชน เป็นกรรมการ และผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นฝ่ายเลขานุการ

๒.๒ โครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขเริ่มดำเนินการจัดสรรงบประมาณตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการฯ กำหนด ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๕๐ โดยมีผลการดำเนินการแบ่งเป็น

๒.๒.๑ งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๑ : สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย)

(๑) สนับสนุนให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินการตามกรอบ ๕ แผนงาน วงเงินทั้งสิ้นจำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท (งบประมาณเหลือจ่ายจากโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน (SML) จำนวน ๔,๗๒๘,๑๓๕,๘๐๐ บาท งบประมาณเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จำนวน ๒๗๑,๘๖๔,๒๐๐ บาท) โดยมีโครงการที่หมู่บ้าน/ชุมชนเสนอผ่านการพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากจังหวัดจำนวน ๖๖,๔๖๒ โครงการ คิดเป็นเงินจำนวน ๔,๙๙๙,๘๒๐.๘๑๓ บาท (ร้อยละ ๙๙.๙๙) เบิกจ่ายงบประมาณแล้วจำนวน ๔,๙๖๒,๘๒๒,๗๕๕ บาท (ร้อยละ ๙๙.๒๖)

(๒) สนับสนุนให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนดำเนินการตามกรอบ ๕ แผนงาน วงเงินทั้งสิ้นจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านบาท (งบประมาณเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๐) โดยมีโครงการที่หมู่บ้าน/ชุมชนเสนอผ่านการพิจารณาจัดสรรงบประมาณจากจังหวัดจำนวน ๓๕,๙๙๒ โครงการ คิดเป็นเงินจำนวน ๑,๙๙๘,๘๐๔,๙๙๖ บาท (ร้อยละ ๙๙.๙๔) เบิกจ่ายงบประมาณแล้วจำนวน ๑,๙๔๒,๘๕๔,๙๘๒ บาท (ร้อยละ ๙๗.๒๐)

/๒.๒.๒ งบประมาณ...

เรื่อง การยุติการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข และขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการ
พัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒.๒ งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ : สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย) ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท (แบ่งการใช้งบประมาณเป็น ๓ ส่วน คือ จัดสรรให้ชุมชน ร้อยละ ๙๐ จัดสรรตามวิสัยทัศน์ร้อยละ ๙ และงบบริหารจัดการร้อยละ ๑) โดยกระทรวงการคลังได้จัดสรรงบประมาณผ่านกระทรวงมหาดไทยงวดแรกแล้ว จำนวน ๑๑,๔๘๑ ล้านบาท คงเหลืองบประมาณในส่วนที่ยังไม่ได้จัดสรรอีกจำนวน ๓,๕๑๙ ล้านบาท สำหรับวงเงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงวดแรก จำนวน ๑๑,๔๕๕ ล้านบาท สามารถจำแนกได้ดังนี้

(๑) จัดสรรให้จังหวัดจำนวน ๗๕ จังหวัด เพื่อจัดสรรให้หมู่บ้าน/ชุมชน ดำเนินโครงการภายใต้กรอบแผนงานของโครงการฯ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท จังหวัดมีการเบิกเงินงบประมาณออกจากระบบไปแล้วจำนวน ๖,๓๐๗ ล้านบาท ยอดคงเหลือ ๓,๖๙๓ ล้านบาท

(๒) จัดสรรให้ส่วนราชการ เพื่อใช้ในการสร้างกระบวนการเพื่อยกระดับคุณภาพชุมชน และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัดตามวิสัยทัศน์ของจังหวัด จำนวน ๑,๓๕๐ ล้านบาท จังหวัดมีการเบิกเงินงบประมาณออกจากระบบไปแล้วจำนวน ๓๖๕ ล้านบาท ยอดคงเหลือ ๙๘๖ ล้านบาท

(๓) จัดสรรเป็นค่าบริหารจัดการให้กับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล จำนวน ๑๓ ล้านบาท โดยจัดสรรให้กับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๕ ล้านบาท สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๔ ล้านบาท และสำนักงบประมาณ จำนวน ๔ ล้านบาท และ

(๔) จัดสรรเป็นค่าใช้จ่ายในการติดตามประเมินผลให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๑๓ ล้านบาท

๓. ข้อเท็จจริง

๓.๑ บทบาทของคณะกรรมการตามข้อ ๒.๑ ซึ่งแต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๑ (๖) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขได้หมดวาระลงอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ (วันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่ที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง เข้าเฝ้าฯ เพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณตนเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐)

๓.๒ คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๑ แผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าวมีผลเริ่มต้นตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำให้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ บางส่วนสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน บางส่วนไม่สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น จึงมีมาตรการให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐพิจารณาทบทวนและปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดิน

เรื่อง การยุติการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข และขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๓ การดำเนินการตามข้อ ๓.๒ มีผลผูกพันคณะรัฐมนตรีหรือส่วนราชการที่จะต้องดำเนินการจัดทำภารกิจให้เป็นไปตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินด้วย ตามนัยมาตรา ๗๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกอบกับมาตรการปรับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้ส่วนราชการดำเนินการปรับแผนฯ ให้สอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินด้วย

๓.๔ ดังนั้น โครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจึงต้องยุติลงตามผลของกฎหมายข้อ ๓.๑ และมติคณะรัฐมนตรีตามข้อ ๓.๒ ดังกล่าว

๓.๕ รัฐบาลได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก โดยกำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณตามขนาดประชากร (Small Medium Large : SML) ให้ครบทุกหมู่บ้านและชุมชน เพื่อสร้างโอกาสให้ชุมชนสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง และพัฒนาโครงการที่จะก่อให้เกิดรายได้ อย่างยั่งยืน พัฒนาสินทรัพย์ชุมชน อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรของรัฐ ท้องถิ่น และจังหวัด อย่างมีประสิทธิภาพ (แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑) และเพื่อรองรับนโยบายดังกล่าวจึงกำหนดให้มีโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขึ้น โดยอยู่ภายใต้การบริหารจัดการของคณะกรรมการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งโครงการฯ ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากยังไม่ได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

๓.๖ คณะกรรมการ SML ได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๑ มีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการ SML โดยเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดย

๓.๖.๑ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากคณะรัฐมนตรีในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อจัดสรรโดยตรงให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนจำนวนประมาณ ๗๘,๓๕๘ แห่ง ในวงเงินจำนวน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อเริ่มดำเนินการโครงการดังกล่าวในปลายเดือนเมษายน จำนวนไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท (รวมงบบริหารจัดการ) ซึ่งส่วนนี้คณะรัฐมนตรีอาจพิจารณาให้ใช้จากงบประมาณที่ได้ระงับในโครงการที่ไม่สอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และขอใช้งบประมาณส่วนที่ยังขาดอยู่อีกในปีที่ ๑ จากงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินการตามแผนและวงเงินที่กำหนดไว้ดังกล่าว

๓.๖.๒ ขอความเห็นชอบให้ตั้งงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ จำนวน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท (รวมงบบริหารจัดการ) เพื่อใช้ในการดำเนินการในปีที่ ๑ (ส่วนที่เหลืออยู่) และตั้งงบประมาณอีกจำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินการในปีที่ ๒ (ส่วนที่พร้อม) กับผูกพันงบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๓ อีกจำนวน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อดำเนินการในส่วนที่เหลือของปีที่ ๒ โดยให้ตกลงกับสำนักงานงบประมาณต่อไป และ

เรื่อง การยุติการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข และขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๖.๓ อนุมัติให้หมู่บ้าน/ชุมชนสามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามโครงการ SML เดิม จำนวน ๓๐๐,๕๐๒,๒๘๕.๙๙ บาท

จึง สืบเนื่องจากการบริหารราชการแผ่นดินในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก จึงมีมติให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

๔. ข้อพิจารณา

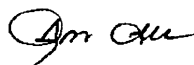
เพื่อให้การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลและแผนบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐได้จัดทำไว้ขึ้น เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้าน/ชุมชนโดยตรง และสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาล จึงเห็นควร

๔.๑ ยุติการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเป็นต้นไป สำหรับโครงการที่หมู่บ้าน/ชุมชนเสนอไปยังจังหวัดที่อยู่ระหว่างการตรวจสอบและกลั่นกรองของจังหวัด ให้ยุติการพิจารณาจัดสรรงบประมาณเช่นเดียวกัน

๔.๒ ทบทวนงบประมาณที่ยังไม่ได้จัดสรรตามข้อ ๒.๒.๒ จำนวน ๓,๕๑๙ ล้านบาท และงบประมาณสำหรับดำเนินโครงการภายใต้กรอบแผนงานยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขของหมู่บ้าน/ชุมชน ตามข้อ ๒.๒.๒ (๑) จำนวน ๓,๖๙๓ ล้านบาท โดยให้กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย ร่วมกับสำนักงานงบประมาณ ตรวจสอบวงเงินงบประมาณ งบกลาง ราชการค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขระดับจังหวัด โดยด่วน เพื่อนำเงินดังกล่าวส่งคืนสำนักงบประมาณ สำหรับนำไปเพิ่มในรายการงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นต่อไป สำหรับงบประมาณตามข้อ ๒.๒.๒ (๒) (๓) และ (๔) เป็นงบประมาณที่ดำเนินการโดยส่วนราชการในระดับพื้นที่ ซึ่งบางส่วนมีภาวะผูกพันงบประมาณแล้ว ดังนั้น หากรายการใดที่มีการก่อหนี้ผูกพันแล้วให้ดำเนินการเบิกจ่ายให้แล้วเสร็จต่อไป ส่วนรายการใดที่ยังไม่มีการก่อหนี้ผูกพันให้นำส่งคืนสำนักงบประมาณเช่นเดียวกัน

๔.๓ อนุมัติในหลักการตามข้อ ๓.๖

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยดำริขอได้กรุณามีบัญชาอนุมัติตามข้อ ๔ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

(นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี)

รองนายกรัฐมนตรี

โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน (SML) ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

*****

1. หลักการ

ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาประชาธิปไตย คือ จัดงบประมาณโดยตรง เพื่อประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนนำไปแก้ไขปัญหาส่วนรวมในการดำรงชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ โดยประชาชนเป็นผู้บริหารจัดการเอง ยังผลให้หมู่บ้าน/ชุมชน ได้มีโอกาสคิด วิเคราะห์ปัญหา ส่วนใดเป็นส่วนรวม ส่วนใดเป็นส่วนบุคคล และจัดลำดับความสำคัญ ก่อนหลัง จากนั้นร่วมกันกำหนดการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสมและพอเพียง

2. เป้าหมาย

1. เพื่อส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด-ร่วมทำ) ตามระบอบประชาธิปไตย
2. เพื่อกระจายงบประมาณและอำนาจในการบริหารงบประมาณสู่ท้องถิ่น (หมู่บ้าน/ชุมชน) เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาและสร้างประโยชน์ของส่วนร่วมของตนเองได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพแบบบูรณาการ
3. เพื่อการพลิกฟื้นหมู่บ้านให้มีพลังขับเคลื่อนสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน
4. เพื่อสร้างโอกาสให้ประชาชนและชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างสรรค์ความคิดและนำไปสู่การปฏิบัติในการสร้างปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เพื่อการดำรงชีพและการมีอาชีพของประชาชนโดยส่วนรวมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
5. เพื่อพัฒนารูปแบบและระบบในการเตรียมความพร้อมของประชาชนและชุมชนเพื่อรองรับการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นที่เต็มรูปแบบในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมคิด-ร่วมทำ ในการแก้ไขปัญหาของส่วนร่วมกันที่ทุกส่วน/ฝ่ายในระดับหมู่บ้าน/ชุมชนต่างยอมรับและร่วมมือกันอย่างฉันทานุมัติ
2. เพื่อนำผลของการดำเนินการในระยะแรกเริ่มไปประยุกต์ใช้กับการวิเคราะห์ ทดสอบ การจัดทำคู่มือ การจัดทำร่างระเบียบ และการกำหนดแนวทางในการดำเนินการที่ถูกต้องสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้นก่อนการนำไปใช้จริงกับหมู่บ้านต้นแบบอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป
3. เพื่อเสริมสร้างและส่งเสริมความพร้อมและพัฒนาศักยภาพของประชาชนเพื่อการพลิกฟื้นหมู่บ้าน/ชุมชนให้มีพลังขับเคลื่อนสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน
4. สร้างโอกาสและส่งเสริมภาวะการเป็นผู้นำให้ประชาชนในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน
5. เพื่อเสริมสร้างและส่งเสริมประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน/ชุมชน
6. ส่งเสริมกระบวนการร่วมคิด-ร่วมทำ เพื่อการมีส่วนร่วมในกระบวนการสร้างสรรค์ความคิดและการร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติที่นำไปสู่การสร้างปัจจัยสนับสนุนต่างๆ เพื่อการดำรงชีพและการมีอาชีพของประชาชนโดยส่วนรวมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

7. เพื่อเสริมสร้างและปลูกจิตสำนึกในการบริหารงบประมาณ/ดำเนินกิจกรรมร่วมกันที่ยึดหลักการบริหารแบบตรงไปตรงมา โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และความมีอยู่จริงของเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในการบริหารงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล

8. เพื่อเตรียมความพร้อมของประชาชนและชุมชนในการรองรับการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นที่เต็มรูปแบบในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. แก้ปัญหาของประชาชนได้อย่างตรงจุดแบบบูรณาการ
2. ประชาชนทุกหมู่บ้าน/ชุมชนในประเทศไทยได้รับการจัดสรรงบประมาณโดยตรงจากรัฐบาล
3. ประชาชนทุกหมู่บ้าน/ชุมชนรู้จักการบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับอย่างจำกัดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลสูงสุด
4. ประชาชนเป็นผู้บริหารจัดการเอง (ร่วมคิด-ร่วมทำ) และถือเป็นอีกขั้นของการพัฒนาประชาธิปไตย
5. ก่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนและการสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนอย่างยั่งยืน
6. สร้างและส่งเสริมให้เกิดชุมชนเข้มแข็ง
7. สร้างและส่งเสริมให้เกิดผู้นำท้องถิ่นที่มาจากภาคประชาชนโดยแท้จริง
8. ลดปัญหาและภาระของสังคมในหลายด้าน อาทิ ปัญหาการว่างงาน ปัญหาแหล่งเสื่อมโทรมในชุมชน เป็นต้น
9. รองรับการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ
10. หน่วยงานภาครัฐสามารถนำผลที่ได้จากการดำเนินโครงการของราษฎรในท้องถิ่นไปประยุกต์และปรับปรุงใช้กับแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือองค์กรของตนเองได้ เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดทำงานงบประมาณและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ
11. ประชาชนให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น เกิดความรู้สึกรับผิดชอบร่วม ร่วมเป็นเจ้าของ และร่วมแรงร่วมใจอย่างเต็มกำลังความสามารถในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
12. ก่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และหมู่บ้าน/ชุมชน และก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน

5. กลไกการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล

สำหรับกลไกในการตรวจสอบและติดตามประเมินผลนั้น จะมีการตรวจสอบทั้งในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน ระดับอำเภอ และส่วนกลางโดยในแต่ละระดับจะมีการตรวจสอบดังนี้

ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน มีกระบวนการตรวจสอบการบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับตามโครงการ โดยราษฎรในหมู่บ้านเป็นผู้ตรวจสอบกันเอง ทั้งนี้ การบริหารจัดการโครงการจะยึดหลักความโปร่งใส และความมีอยู่จริงของเอกสารและหลักฐาน ที่สามารถตรวจสอบและอ้างอิงได้

ระดับอำเภอ หน่วยงานระดับอำเภอจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงที่คอยให้คำแนะนำให้กับหมู่บ้าน โดยการตรวจสอบในระดับอำเภอนี้จะเกิดขึ้นเมื่อหมู่บ้านมีการรายงานผลการทำประชาคมเพื่อเลือกคณะทำงานหมู่บ้านและเลือกโครงการ โดยโครงการต่าง ๆ ทางอำเภอจะคอยให้คำแนะนำว่าโครงการใดสามารถดำเนินการได้ โครงการใดไม่สามารถดำเนินการได้ ซึ่งหากดำเนินการแล้วจะผิดต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ SML และกระบวนการตรวจสอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ โครงการต่าง ๆ ที่หมู่บ้าน/ชุมชนเลือกดำเนินการแล้ว หากดำเนินการได้ระยะเวลาหนึ่งจะต้องมีการรายงานความคืบหน้าเพื่อให้ทางส่วนกลางรับทราบผลการดำเนินงาน โดยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความคืบหน้าในการดำเนินงานทุกอย่างจะต้องผ่านหน่วยงานระดับอำเภอทั้งสิ้น อำเภอจึงมีหน้าที่ในการกลั่นกรองเอกสารในเบื้องต้นก่อน หากกลั่นกรองแล้วมีโครงการใดที่ดำเนินการผิดปกติก็จะมีแจ้งเตือนให้หมู่บ้าน/ชุมชนรีบดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป

ส่วนกลาง หน่วยงานส่วนกลางจะมีหน้าที่ในการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของแต่ละโครงการ (ทำในภาพรวมรายภาค) การตรวจสอบและประเมินผลจะยึดความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้เช่นเดียวกับที่ระดับหมู่บ้านใช้ดำเนินการ ซึ่งหากผลการตรวจสอบพบว่าโครงการใดมีการดำเนินการที่ผิดวัตถุประสงค์ก็จะแจ้งไปยังหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นโดยตรงเพื่อให้เขาแก้ไขให้ถูกต้อง และจะมีการประสานงานไปยังระดับอำเภอเพื่อให้ช่วยเร่งรัดให้มีการดำเนินการให้ถูกต้องอีกทางหนึ่ง และหากแจ้งเตือนแล้วไม่ปฏิบัติตามก็จะมีมาตรการในการลงโทษต่อไป

6. หลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณ

การพิจารณาโครงการของหมู่บ้าน/ชุมชนที่เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการ SML จะคำนึงถึง

1. การแก้ไขปัญหาความยากจนที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
2. การเพิ่มศักยภาพการหารายได้ ลดรายจ่าย สร้างโอกาสในอาชีพอย่างยั่งยืน
3. การแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านและชุมชนด้วยตนเอง
4. การพัฒนาโครงการที่ก่อให้เกิดรายได้อย่างยั่งยืน
5. การพัฒนาสินทรัพย์ของหมู่บ้านและชุมชน
6. การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของหมู่บ้านและชุมชน
7. การเชื่อมโยงการใช้ทรัพยากรของรัฐ ท้องถิ่น และจังหวัด

และจะจัดสรรตามหลักเกณฑ์การดังนี้

ขนาด	จำนวนประชากร	เงินงบประมาณ (บาท)	จำนวน มบ/ชช (โดยประมาณ)	วงเงินงบประมาณที่ใช้
S 1	ไม่เกิน 50 คน	50,000	48	2,400,000
S 2	51 - 150 คน	100,000	252	25,200,000
S 3	151 - 250 คน	150,000	4,804	720,600,000
S	251 - 500 คน	200,000	23,681	4,736,200,000
M	501 - 1,000 คน	250,000	36,522	9,130,500,000
L	1,001 - 1,500 คน	300,000	9,904	2,971,200,000
XL	1,501 คนขึ้นไป	350,000	3,147	1,101,450,000
		รวม	78,358	18,687,550,000

7. วงเงินงบประมาณที่ขอรับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 และ 2552

คณะกรรมการ SML ได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ 1/2551 เมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2551 มีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการ SML โดยเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดย

1. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากคณะรัฐมนตรีในปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 เพื่อจัดสรรโดยตรงให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนจำนวนประมาณ 78,358 แห่ง ในวงเงินจำนวน 20,000 ล้านบาท เพื่อเริ่มดำเนินการโครงการดังกล่าวในปลายเดือนเมษายน จำนวนไม่เกิน 10,000 ล้านบาท (รวมงบบริหารจัดการ) ซึ่งส่วนนี้คณะรัฐมนตรีอาจพิจารณาให้ใช้จากงบประมาณที่ได้ระงับในโครงการที่ไม่สอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2551 และขอใช้งบประมาณส่วนที่ยังขาดอยู่อีกในปีที่ 1 จากงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เพื่อดำเนินการตามแผนและวงเงินที่กำหนดไว้ดังกล่าว

2. ขอความเห็นชอบให้ตั้งงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จำนวน 20,000 ล้านบาท (รวมงบบริหารจัดการ) เพื่อใช้ในการดำเนินการในปีที่ 1 (ส่วนที่เหลืออยู่) และตั้งงบประมาณอีกจำนวน 10,000 ล้านบาท เพื่อดำเนินการในปีที่ 2 (ส่วนที่พร้อม) กับผูกพันงบประมาณปี พ.ศ. 2553 อีกจำนวน 10,000 ล้านบาท เพื่อดำเนินการในส่วนที่เหลือของปีที่ 2 โดยให้ตกลงกับสำนักงบประมาณต่อไป

*****